Voorbereiding op introductie Papiamento in basisonderwijs

ORANJESTAD — Onder de noemer *Miho Papiamento* (beter Papiamento) organiseert het nascholingsbureau van Instituto Pedagogico Arubano (IPA) samen met Priepeb scholingsdagen voor de leerkrachten van het basisonderwijs. Centraal staat de introductie van het Papiamento als instructietaal in het primair onderwijs. De bedoeling is dat het Papiamento in 2006 op de kleuterscholen als instructietaal wordt geïntroduceerd. In 2008 volgen de basisscholen.

Verspreid over vier dagen wordt door alle leerkrachten uit het basisonderwijs aan deze studiedagen deelgenomen. Dagelijks worden docenten van twaalf basisscholen opgedeeld in groepen, die uit een totaal aanbod van acht workshops kunnen kiezen. Alle workshops belichten een verschillende kant van het Papiamento als instructietaal. De scholingsdagen zijn speciaal bedoeld om de docenten langzaam voor te bereiden op de veranderingen die de komende jaren zullen worden doorgevoerd. Het is de bedoeling dat in 2008 tijdens alle lessen in het basisonderwijs Papiamento wordt gesproken en dat het lesmateriaal ook in de moedertaal is opgesteld. De vraag die deze dagen centraal staat luidt dan ook: 'wat gaat de introductie van het Papiamento in het basisonderwijs betekenen in de praktijk?'. Het ontbreekt in het huidige onderwijs nog wel eens aan goede leesboeken die in de moedertaal zijn geschreven. Daar gaat nu verandering in komen. Ook wordt een inventarisatie gemaakt van de bestaande lesmethoden voor onderricht in het Papiamento.

TAALBEHEERSING

De eerste groep leerkrachten die gisteren aan de workshops deelnam was over het algemeen zeer positief. De actieve opzet van het programma werd gewaardeerd en de docenten gingen tegen de middag met een aantal nieuwe ideeën naar huis.

Regina Croes van Piepeb benadrukte dat het een verkeerde veronderstelling is te denken dat kinderen een taalachterstand in het Nederlands oplopen op het moment dat de instructietaal in het basisonderwijs overgaat in het Papiamento. "Gebleken is dat kinderen die in hun moedertaal worden onderwezen een betere basis krijgen, van waaruit zij sneller en beter andere talen kunnen leren." Volgens Croes gaat de beheersing van de Nederlandse taal er straks alleen maar op vooruit. "En dat heeft weer positieve gevolgen voor onze economie. Er zullen minder drop-outs zijn en meer goed opgeleiden, die hun weg naar de arbeidsmarkt beter zullen weten te vinden."

BRIDGING

Het betoog van Croes werd wetenschappelijk onderbouwd door professor Nick Faraclas. Hij is een linguïst die zich al meer dan twintig jaar richt op onderzoek naar de wisseling van een vreemde taal naar de moedertaal als instructietaal in het onderwijs. Faraclas deed onder meer tien jaar onderzoek in Papoea Nieuw Guinea, in Nigeria en is sinds drie jaar verbonden aan de universiteit in Puerto Rico.

'Bridging' noemt hij het proces van overgaan van de ene op de andere instructietaal in het onderwijs. Een onderzoek dat hij deed naar de vorderingen van schoolkinderen in Papoea Nieuw Guinea leverde verrassende resultaten op. Op basis van dit soort onderzoeksresultaten stelt Faraclas dat het beter is om in de moedertaal te leren lezen en rekenen en een basis te leggen. In zijn optiek helpt de moedertaal juist om een andere taal beter en sneller te leren. Dat Aruba ook een 'bridging'project ingaat, juicht Faraclas toe. "De verrichtingen op Aruba worden nauwgezet gevolgd door de onderwijswereld op Curaçao en Bonaire. Aruba heeft wat dat betreft een voortrekkersrol."

Alle docenten wonen in de ochtend een lezing bij van Faraclas. Wie interesse heeft om de lezing van de professor bij te wonen, kan aanstaande donderdagavond om half acht terecht in de aula van de Universiteit van Aruba.

Regina Croes weet als geen ander het beleid ten aanzien van het Papiamento op school uit te leggen.

BIJSCHOLING

Voor de introductie van het Papiamento in het basisonderwijs een feit is, moet er nog heel wat gebeuren. Docenten moeten wegwijs gemaakt worden met de nieuwe leermethodes in de moedertaal, met de didactiek van de taal en met taalbeheersing. Dat de introductie van het Papiamento op basisscholen drempelverhogend kan werken bij het aantrekken van Nederlandstalige docenten wuift IPA-coördinator Loek Schoenmakers weg. "We leiden binnen het IPA ook docenten op en die maken we gaandeweg al bekend met het Papiamento. Daarnaast zullen we voortaan wellicht eerst gaan werven in de ons omringende landen, Curaçao en Bonaire, maar ook in Latijns-Amerikaanse landen. Spaanstaligen pikken het Papiamento nu eenmaal sneller op. We zullen echter ook gebruik blijven maken van Nederlandse docenten, maar die moeten dan wel een bijscholingstraject volgen." Croes voorziet geen extra kosten als gevolg van de overgang naar de nieuwe introductietaal. "Nieuwe lesmaterialen moeten we toch aanschaffen. Of die in het Nederlands of in het Papiamento zijn gedrukt, maakt niet uit." Ook op het gebied van de nascholing voor docenten voorziet ze geen extra hoge kosten. "We hebben op de onderwijsbegroting ruimte gereserveerd voor onderwijsvernieuwing en denken daarmee de aanstaande veranderingen te kunnen bekostigen", aldus Croes.

Amigoe. - (dinsdag 11 januari 2005). p. 3